

Magdalena Popiel (Kraków), Tomasz Bilczewski (Kraków), Stanley Bill (Kraków),
Wprowadzenie. Literatura polska i jej światy

Emiliano Ranocchi (Udine), *W poszukiwaniu źródeł: „Bogurodzica”*

1. Umowne początki
2. Zagadkowy palimpsest
3. Zwierciadło tożsamości ?

Andrea Ceccherelli (Bologna), *Porządek świata w harmonijnym hymnie: „Czego chcesz od nas, Panie?” Jana Kochanowskiego*

1. Dwie strategie przekładu
2. „Niedbałość albo nizaczmienie”: renesansowa poetyka
3. Translatorska sztuka emulacji: Kochanowski we Włoszech

Charles Zaremba (Marsylia), *Śmierć dziecka, nieśmiertelność poety. „Treny” Jana Kochanowskiego*

1. Europejski humanista jako lamentujący ojciec
2. Stopniowe znikanie Orszuli
3. *Treny*, czyli opłakiwanie siebie
4. Francuskie przekłady *Trenów*

Luigi Marinelli (Rzym), *„Poezja przejścia”. O sonetach Mikołaja Sępa Szarzyńskiego*

1. Aura biograficznej legendy
2. Nowa poetyka: „gramatyka niepewności”
3. Sonety: w stronę manieryzmu
4. „Hortus conclusus”: *Sonet III*

Bożena Shallcross (Chicago), *„Mikołaja Doświadczyńskiego przypadki”. Czytając Krasickiego z Kantem*

1. Oświecenie i rewizja przeszłości
2. Antynomia a granice samopoznania
3. *Bildung* i trójstopniowa dialektyka
4. Coda: księgi i ich losy

Rolf Fieguth (Fryburg), *„Baśniowa magia mowy”. „Duma Lukierdy” Franciszka Karpińskiego*

1. Literatura polska w niemieckim przekładzie

2. Kim jest tłumacz ?
3. Duma Lukierdy w polskim kontekście
4. Przekład Fülleborna w niemieckich kontekstach
5. O tytule i wstępie u Fülleborna
6. Ślady recepcji

François Rosset (Lozanna), Czy „Rękopis znaleziony w Saragossie” Jana Potockiego jest utworem polskim?

1. Od literatury narodowej do światowej
2. Autor: języki, wspólnoty, geografie
3. Dzieło: iluzoryczność jednoznaczności i kulturowe transfery
4. Recepcja: tożsamość przekładu

Kris Van Heuckelom (Leuven), Listy żydowskich kochanków w wydaniu niderlandzkim: „Siora i Lejbe” Juliana Ursyna Niemcewicza

1. Świadek emancypacji
2. Poetyka dualizmu : rozum i serce
3. Manipulacje przekładu : lokalne i uniwersalne

Brigita Speičytė (Wilno), Kultura pamięci: „Pan Tadeusz” Adama Mickiewicza

1. Nowoczesność jako otwarta przyszłość
2. Romantyczna księga wszechświata
3. Litwa i ekopoetyka tożsamości
4. Wielojęzyczne dziedzictwo: polityka i historia przekładu

Henryk Siewierski (Brasília), Dwa wiersze Adama Mickiewicza i ich brazylijskie odczytania

1. Romantyzm polski *ultra aequinoctiale*
2. Mickiewicz i Alves: dwie twarze niewoli
3. Lozańskie arcydzieło a brazylijska awangarda

Michał Mrugalski (Berlin), „Konieczny bytu cień”: Ironia Cypriana Kamila Norwida

1. Tłumaczyć Niemcom Norwida
2. Życie na ukos
3. Ironia i pełnia : romantyczna ekonomia
4. Ironia w dramacie : permanentne kryptoparabazy

Tokimasa Sekiguchi (Tokyo), Czy „Lalka” Bolesława Prusa wejdzie do literatury światowej?

1. *Weltliteratur* w skali mikro
2. Japonia i ciekawość świata
3. Odległa historia
4. Języki obce i sztuczki tłumacza: katakana i hiragana
5. Przekład: wehikuł czasu

Monika Woźniak (Rzym), *W stronę kultury masowej. Światowy rozgłos „Quo vadis” Henryka Sienkiewicza*

1. W szkole pozytywizmu
2. Powieść historyczna bez historii
3. Eksplozja przekładów, ideologia, kultura popularna

Jens Herlth (Fryburg), „*Płomienie*” Stanisława Brzozowskiego

1. Trwanie Brzozowskiego: modernizacja i krytyka
2. Geneza *Płomieni*: wspólnota i historia
3. Młodopolska estetyka wobec polityki i historii
4. Powieść arcynowoczesna? Poetyka, ekspresja, światopogląd
5. Polityka przekładu: *Płomienie* po niemiecku
6. Czytanie *Płomieni*: Alfred Döblin i inni

Katia Vandenborre (Bruksela), „*Bunt przeciw granicom*”. „*Ląka*” Bolesława Leśmiana

1. Pośmiertna sława
2. Frankofonia: przekłady Paula Cazina i Mariana Pankowskiego
3. *Ląka*: między Młodą Polską a dwudziestowieciem
4. *Ląka* w Belgii: dzieło poety buntownika

Ariko Kato (Nagoya), *Japońskie odsłony polskiej awangardy: „Palę Paryż” Brunona Jasińskiego*

1. Międzynarodowa scena przekładu: od Europy po Azję
2. Metropolitalna mozaika: języki, kultury, wspólnoty
3. Awangardysta i socrealista w Japonii

Michał Paweł Markowski (Chicago), „*Mężczyzna na skraju upadku*”: „*Nienasycenie*” Stanisława Ignacego Witkiewicza

1. Zlepek
2. „Wszystko trzymało się jak na włosku”
3. „*Excremental fellow*”

4. „Zdezorganizowany flak”
5. „Samotna małpa w klatce”
6. „Bezmierny smutek niepokodzonych nigdy sprzeczności”
7. „Znaczki są czyste, a życie jest brudne i plugawe”

Ursula Phillips (Londyn), *Europejska modernistka. O „Granicy” Zofii Nalkowskiej*

1. Jednostronny obraz
2. Psychologiczny realizm i poetyka „książki roku”
3. Rysy kobiece: w stronę Virginii Woolf

Stanley Bill (Cambridge), *„Wiosna” Brunona Schulza: historia i mit*

1. Z prowincjonalnego mroku „innej Europy”
2. Wiosna: „wielki komentarz czasów”
3. Konkluzja: paradoks rewolucji

Bożena Karwowska (Vancouver), *Świadectwo i forma. „Proszę państwa do gazu” Tadeusza Borowskiego*

1. W światowym obiegu
2. Pisarz Zagłady
3. Przekład, język, wspólnota

Maria Delaperrière (Paryż), *„Inny świat” Gustawa Herlinga-Grudzińskiego*

1. Geneza francuskiego przekładu *Innego świata*
2. *Inny świat*: interpretacja
3. *Inny świat* we Francji

Knut Andreas Grimstad (Oslo), *Nieosiągalna autentyczność i „bycie pomiędzy”. Wygnańcza powieść Gombrowicza w Norwegii*

1. Żywot pisarza „antypolskiego”
2. *Trans-Atlantyk* w Norwegii
3. Coda

Tomas Venclova (New Haven), *Archaiczność jako narzędzie zmiany. O jednym wierszu Czesława Miłosza*

1. Poeta pogranicza
2. Świadek stulecia
3. Poetycka interwencja

Leonard Neuger (Sztokholm), „Myśli nieuczesane” Stanisława Jerzego Leca

1. Pisarz suplementarny w światowym obiegu
2. Fryzowanie myśli: rodowody i powinowactwa
3. Najgorzej opisany, a „bodaj najciekawszy”: wirtuoz aforyzmu

Wiktor Jaźniewicz (Mińsk), *Trzy miliony egzemplarzy. „Solaris” Stanisława Lema*

1. Ideologia i rynek: między utopia a dystopią
2. Recepcja i przekład
3. W kręgu filmowym: z kosmosu na ziemię
4. Poza antropocentryzm: ludzkie i nie-ludzkie
5. W laboratorium literatury światowej
6. Solaris, czyli spotkanie z Innym

Joanna Niżyńska (Bloomington), *Tłumaczenie pamięci. Recepcja „Pamiętnika z powstania warszawskiego” w Ameryce Północnej*

1. Rynek przekładu
2. *Pamiętnik z powstania warszawskiego*: kontrnarracja
3. Pamiętnik za granicą
4. Między edytorem a tłumaczem: poprawki, przekłady, parateksty

Tamara Trojanowska (Toronto), „*Białe małżeństwo*”. *Tadeusz Różewicz w Ameryce Północnej*

1. Poeta-dramaturg
2. Realistyczno-oniryczna historia odmieńca
3. Przekład, scena, krytyka

Giovanna Tomassucci (Piza), *Wisława Szymborska: „Pisanie życiorysu”*

1. Wiersze dla wszystkich, czyli włoski sukces
2. Poetyka Szymborskiej: własne i uniwersalne
3. *Pisanie życiorysu*

Irina Adelgejm (Moskwa), *Tropa (nie)przetłumaczalna, (nie)przetłumaczona. „Rosyjski” cykl Mariusza Wilka*

1. Nowa literatura polska wobec historii przekładu
2. Antyorientalizm, filologia i wilczy wolapik
3. Przekład przekładu: proza Wilka w Rosji

Wu Lan (Pekin), „Gąszcz hieroglifów i ideogramów”: „Podróż z Herodotem” Ryszarda Kapuścińskiego

1. Przez Kanadę do Chin
2. Śladami Herodota po Azji
3. Granica i mur: wobec inności
4. Dotknięcie „duchowych rozterek”

Clare Cavanagh (Evanston), „Spróbuj opiewać okaleczony świat”. Adam Zagajewski i poezja 11 września

1. Pozywoty wiersza
2. Przemieszczenia wiersza: Lwów, Kraków, Nowy Jork
3. Blizny i opiewanie

Coda. Jennifer Croft, Mikrosuspens i pragnienie czytania dalej. Tłumacząc „Księgi Jakubowe” Olgi Tokarczuk

Norman Davies, Literatura polska – ulica szeroka jak świat

O autorach

Nota bibliograficzna

Indeks haseł

Indeks osobowy